

Nadleśnictwo Rudka

17-123 Rudka, ul. Olendzka 31, tel. (085) 7305800 fax. (085) 7394265
www.bialystok.lasy.gov.pl/rudka e:mail – rudka@bialystok.lasy.gov.pl

ODNOWIENIE I ZALESIANIE LASU

Odnowienia i zalesienia są to prace mające na celu założenie upraw leśnych.

Odnowienie lasu, to sadzenie na powierzchniach czasowo pozbawionych drzewostanu np. na skutek wycięcia, pożaru itp.

Zalesianie jest to sadzenie lasu tam, gdzie go nie było wcześniej np. na gruntach porolnych lub nieużytkach.

PRZYGOTOWANIE POWIERZCHNI DO SADZENIA

Pierwszą czynnością związaną z odnowieniem powierzchni leśnej jest uprzątnięcie zrębu z pozostałości po ścinie drzew.

Glebę pod sadzenie możemy przygotować mechanicznie poprzez wyoranie bruzd o szerokości do 0,7 mb, w odstępach od 1,2 do 1,5 mb (licząc od środka bruzd) pługiem leśnym, bądź wyoranie specjalistycznym sprzętem rabat i rabatowałków (wywyższeń). Sprzęt do tego typu robót dostępny jest do wypożyczenia w Nadleśnictwie.

Na gruntach porolnych bardzo ważną czynnością jest głęboka orka, mająca na celu rozbicie zalegającej na poziomie około 30 cm warstwy płuźnej. Warstwa ta powstaje w wyniku ugniatającego działania sprzętu rolniczego i jest przyczyną deformacji systemu korzeniowego, a co za tym idzie osłabienia, i zwiększonej podatności na choroby (np. huba korzeniowa).

Na powierzchniach małych i słabo się zachwaszczających można stosować ręczne przygotowanie gleby w tzw. talerze. Wykonujemy je przy użyciu motyki leśnej, zdzierając ściółkę w kwadracie o boku 0,4 - 0,6 m spulchniając środek tak wykonanego talerza.

Należy dążyć do jesiennego przygotowania gleby w roku poprzedzającym sadzenie.

DOBÓR GATUNKÓW I USTALENIE WIĘZBY SADZENIA

W przypadku odnowienia lasu dobór gatunków uzależniony jest od żyzności i uwilgotnienia siedliska, na którym chcemy ponownie wprowadzać uprawę leśną. Na siedliskach uboższych i suchszych wprowadzamy głównie sosnę z domieszką brzozy. Na średniożywnych i średniowilgotnych gatunkiem głównym jest sosna, domieszkami są dąb, świerk, modrzew. Siedliska żyzne: średniowilgotnione - dąb; wilgotne -jesion z domieszką olszy.

Na gruntach porolnych należy dobrać gatunki do żyzności gleby. W przypadku gleb lekkich, piaszczystych najczęściej wprowadzanym gatunkiem jest sosna. Na glebach żyzniejszych sadzimy świerk, dąb, modrzew a na gruntach podmokłych olszę, jesion.

W zależności od wybranego gatunku drzewa, wieku sadzonki i warunków glebowych sadzimy drzewka w różnej więźbie (odstępach między sadzonkami). Najczęściej stosowaną więźbą jest więźba kwadratowa lub prostokątna. To więźba decyduje o ilości sadzonek na hektar. Oto przykładowe ilości sadzonek na hektar:

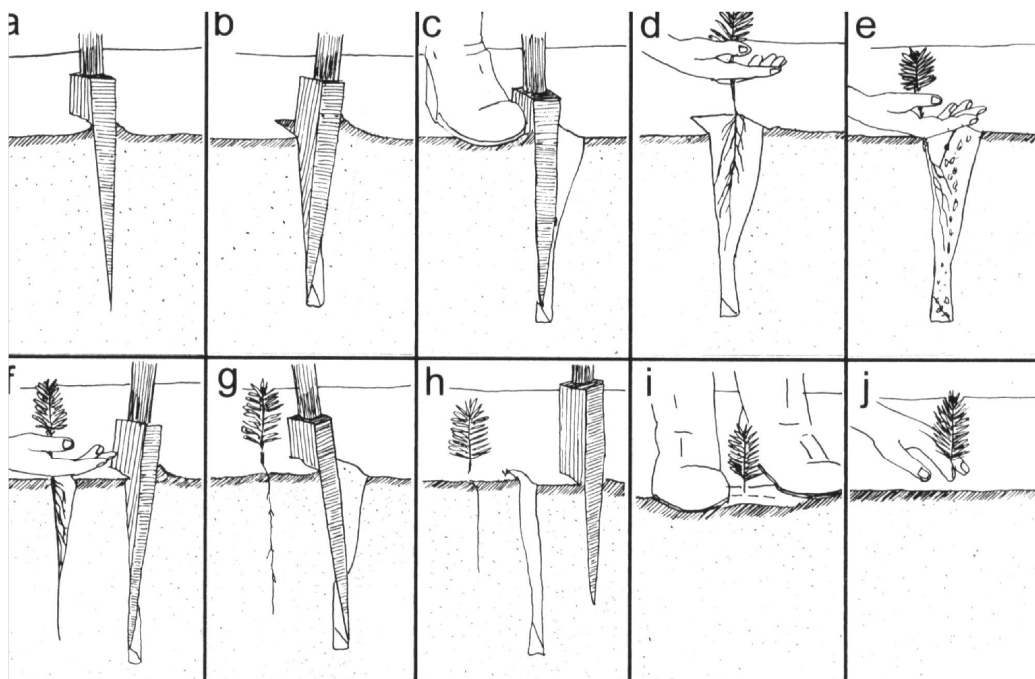
sosna	8 - 10 tys./ha	więźba:	1,5 x 0,7
świerk	3 - 5 tys./ha	więźba:	1,5 x 1,3
modrzew	1,5 - 2 tys./ha	więźba:	2,0 x 2,5
dąb	6 - 10 tys./ha	więźba:	1,5 x 1,0
inne liściaste	4 - 6 tys./ha	więźba:	1,5 x 1,3

PRZECHOWYWANIE SADZONEK I TECHNIKI SADZENIA

Bardzo ważne przy transporcie i sadzeniu jest zabezpieczenie korzeni sadzonek przed przesuszaniem. Przesuszenie jak i nieprawidłowe sadzenie są głównymi przyczynami wypadów sadzonek.

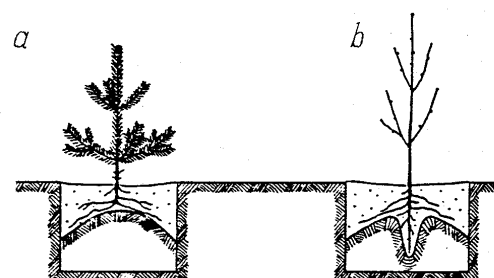
Przy sadzeniu ręcznym wyróżniamy dwie techniki sadzenia. Obie dają najlepsze rezultaty w zespołach dwuosobowych.

Pierwszą z nich jest metoda pod kosztur czyli w tzw. szparę. Tą metodą sadzimy najczęściej jednoletnią sosnę. Technikę sadzenia i samo narzędzie przedstawiamy na załączonych rysunkach.

Poszczególne czynności podczas sadzenia pod kosztur: a — wbicie kostura pionowo na głębokość ok. 25 cm, b — poszerzenie szpary, c — udeptanie garbu ziemi od strony sadzącego, d — prawidłowy sposób trzymania i opuszczania sadzonki w szparę, e — położenie sadzonki w szparze przed jej zasypaniem, f — wypełnianie szpary przez wbicie kostura obok, g — zaciśnięcie górnej części szpary, h — zaciśnięcie górnej części szpary przez następne płytsze wbicie kostura, i — udeptanie ziemi wokół sadzonki, j — odgarnięcie ziemi palcami od szyi korzeniowej

Drugą metodą jest sadzenie pod szpadel czyli w tzw. jamkę. Sadzimy nią sadzonki o większym systemie korzeniowym. Sposób układania korzeni w jamce przedstawia rysunek zamieszczony obok.

Sadzenie w jamkę: a — drzewko z płaskim systemem korzeniowym, b — drzewko z długim, palowym korzeniem

Przy sadzeniu należy przestrzegać następujących zasad:

- sadzić sadzonkę tak, aby poziom gruntu znajdował się nieco powyżej szyi korzeniowej,
- sadząc starać się nie zaginać do góry korzeni
- dobrze ugniatać lub dociskać ziemię wokół sadzonki

Szczegółowych informacji szukaj u Swojego Leśniczego.

Życzymy udanych odnowień i zalesień !!